

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

11.3.2009

B6-0115/2009 }
B6-0116/2009 }
B6-0117/2009 }
B6-0119/2009 }
B6-0120/2009 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan mukaisesti

- José Ribeiro e Castro, Charles Tannock, Bernd Posselt, Tunne Kelam, Filip Kaczmarek, Laima Liucija Andrikienė ja Eija-Riitta Korhola PPE-DE-ryhmän puolesta
- Pasqualina Napoletano ja Emilio Menéndez del Valle PSE-ryhmän puolesta
- Johan Van Hecke, Thierry Cornillet ja Eugenijus Maldeikis ALDE-ryhmän puolesta
- Adam Bielan, Ewa Tomaszewska, Mieczysław Edmund Janowski ja Konrad Szymański UEN-ryhmän puolesta
- Margrete Auken Verts/ALE-ryhmän puolesta

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

- PPE-DE (B6-0115/2009)
- PSE (B6-0116/2009)
- UEN (B6-0117/2009)
- ALDE (B6-0119/2009)
- Verts/ALE (B6-0120/2009)

Guinea-Bissausta

RC\774569FI.doc

PE420.376v01-00}
PE420.377v01-00}
PE420.378v01-00}
PE420.380v01-00}
PE420.381v01-00} RC1

Euroopan parlamentin päätöslauselma Guinea-Bissausta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 3. maaliskuuta 2009 annetun Euroopan unionin lausunnon Guinea-Bissaun traagisista tapahtumista,
 - ottaa huomioon sekä 19. kesäkuuta 2005 pidetyt presidentinvaalit että marraskuussa 2008 pidetyt parlamenttivaalit,
 - ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston 4. maaliskuuta 2009 esittämän kannan Guinea-Bissaun tämänhetkisestä poliittisesta kriisistä,
 - ottaa huomioon Afrikan unionin komission 2. maaliskuuta 2009 antaman lausunnon,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että 2. maaliskuuta 2009 kapinalliset sotilaat ampuivat presidentti Joao Bernardo Vieiran muutama tunti pommihyökkäyksen jälkeen, jossa oli saanut surmansa maan asevoimien esikuntapäällikkö kenraali Tagme Na Waie; toteaa, että nämä surmat veivät kaksi kilpailevaa vallanpitäjää, jotka olivat selvinneet useista murhayrityksistä viimeisen neljän kuukauden aikana,
- B. toteaa, että näitä hyökkäyksiä ei ole pidetty vallankaappauksena ja että Afrikan unionin rauhan ja turvallisuuden neuvosto ei ole erottanut Guinea-Bissautta, kuten se teki sen naapurimaille Guinealle ja Mauritanielle viimevuotisten vallankaappausten jälkeen,
- C. ottaa huomioon, että kansalliskokouksen äskettäin valittu puhemies Raimundo Pereira nimitettiin presidentiksi vaaleja edeltäväksi ajanjaksoksi perustuslain mukaisesti; ottaa huomioon, että Raimundo Pereira on vedonnut kansainväliseen yhteisöön, jotta se auttaisi maan vakauttamisessa,
- D. toteaa, että poliittisen epävakauden vuosikymmenet ovat johtaneet Guinea-Bissaun syvään kriisiin, jossa puutetta on muun muassa puhtaasta vedestä, terveydenhuollosta ja koulutuksesta ja monien ministeriöiden virkamiesten palkanmaksu on kuukausia jäljessä, ja toteaa myös, että maa on yksi niistä muutamasta valtiosta, jotka ovat YK:n rauhanrakennuskomission listalla, millä pyritään auttamaan köyhiä maita olemaan luisumatta takaisin sotaan tai kaaokseen; toteaa, että nämä salamurhat osuivat ajankohtaan, jolloin Euroopan unioni ja kansainvälinen yhteisö ovat voimakkaasti pyrkineet rakentamaan demokraattista ja vakaata Guinea-Bissautta,
- E. ottaa huomioon, että kesäkuusta 2008 alkaen Euroopan unioni on antanut neuvontaa ja avustusta turvallisuusalan uudistuksen tukemiseksi Guinea-Bissaussa ETPP-operaationsa "EU Security Sector Reform (SSR) Guinea-Bissau" kautta,
- F. katsoo, että marraskuun 2008 parlamenttivaalit olivat tärkeä testi Guinea-Bissaulle, jonka

RC\774569FI.doc

PE420.376v01-00}
PE420.377v01-00}
PE420.378v01-00}
PE420.380v01-00}
PE420.381v01-00} RC1

siirtyminen demokraattiseen hallintotapaan kaipa kovasti uutta pontta; toteaa, että sekä kansalaiset että kansainväliset tarkkailijat, eritoten EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunta, ylistivät vaaleja ja että ne tasoittivat tietä tehostetulle YK:n maan rauhanrakennusponnisteluille antamalla tuelle; toteaa, että vaalien aikana asevoimat eivät puuttuneet vaalien kulkuun ja että ne sitoutuivat takaamaan rauhallisen ympäristön,

- G. katsoo, että nämä salamurhat näyttävät liittyvän poliittisiin jännitteisiin vanhojen kilpakumppanien välillä, etnisiin jakoihin ja epävakautteen asevoimien piirissä sekä huumekaupan etujen jatkuvasti lisääntyvään läsnäoloon maassa, mikä luo hyvin monimutkaisen ja vaarallisen taustan, joka jatkuvasti horjuttaa maan mahdollisuuksia toipua,
- H. katsoo, että lisääntyvät todisteet huumekaupasta alueella osoittavat, kuinka siitä on tullut huomattava vaaratekijä koko Länsi-Afrikassa ja että se uhkaa suuresti jo myös Euroopan unionia vaikuttamalla meidän naapurialueisimme,
- I. toteaa, että Guinea-Bissau on huumekauppaa koskevan ongelman edessä ja toimii merkittävänä huumeiden kauttakulkupaikkana Etelä-Amerikan ja Euroopan välillä, ja katsoo, että huumekauppa on vakava uhka maan poliittiselle vakaudelle,
1. tuomitsee jyrkästi Guinea-Bissaun presidentin Joao Bernardo Vieiran ja asevoimien päällikön kenraali Tagme Na Waien murhat, jotka tehtiin 1. ja 2. maaliskuuta 2009;
 2. esittää lämpimän osanottonsa edesmenneiden presidentti Joao Bernardo Vieiran ja kenraali Tagme Na Waien perheille ja koko Guinea-Bissaun kansalle;
 3. vaatii Guinea-Bissaun viranomaisia tutkimaan perinpohjaisesti nämä rikokset ja saattamaan syylliset oikeuden eteen ja kehottaa kansainvälistä yhteisöä käyttämään kaikkea tarvittavaa vaikutusvaltaansa ja antamaan kaiken tarvittavan tuen tämän saavuttamiseksi; huomauttaa, että kenraalien Ansumane Mané (2000) ja Veríssimo Correia Seabra (2004) salamurhia ei ole vielä selvitetty eikä murhaajia löydetty, asetettu syytteeseen ja viety oikeuteen; korostaa, että rankaisemattomuus ei ole ratkaisu;
 4. pitää myönteisenä armeijan lupausta noudattaa maan perustuslakia ja vaatii, että perustuslaillista järjestystä kunnioitetaan tiukasti;
 5. vaatii kaikkia osapuolia ratkaisemaan kiistansa poliittisin ja rauhanomaisin välinein Guinea-Bissaun instituutioiden puitteissa ja vastustaa kaikkia pyrkimyksiä vaihtaa hallitusta perustuslain vastaisin keinoin;
 6. toivoo, että presidentinvaalit järjestetään 60 päivän kuluessa perustuslaissa säädetyn mukaisesti, ja kehottaa jäsenvaltioita ja kansainvälistä yhteisöä varmistamaan, että Guinea-Bissau saa kaiken uskottavien vaalien järjestämisessä tarvitsemansa taloudellisen ja teknisen tuen;
 7. korostaa, että on olemassa vaara, että Guinea-Bissaun tilanne pysyy epävakana eikä maa selviä valtoimenaan riehuvasta korruptiosta eikä se pysty puuttumaan asemaansa keskeisenä

huumeiden kauttakulkumaana, niin kauan kuin sen instituutiot ovat rakenteellisesti heikkoja;

8. kehottaa neuvostoa, komissiota, jäsenvaltioita, Yhdistyneitä Kansakuntia, Afrikan unionia, Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisöä (ECOWAS), portugalinkielisten maiden yhteisöä (CPLP) ja muita kansainvälisen yhteisön jäseniä seuraamaan Guinea-Bissaun tapahtumia, avustamaan perustuslaillisen järjestyksen säilyttämisessä ja jatkamaan rauhanrakennusponnistelujen tukemista maassa;
9. vaatii aloittamaan välittömästi neuvottelut maan eri poliittisten ryhmittymien välillä tavoitteena laatia ohjelma, johon kaikki sidosryhmät sitoutuvat ja joka sisältäisi turvallisuusalan uudistuksen nopeuttamisen, vaalilain tarkistamisen, julkisen hallinnon uudistamisen, korruption vastaisia toimia, makrotalouden vakauttamisen ja kansalaisyhteisön kuulemisen kansallisesta sovinnosta;
10. pitää myönteisenä ECOWASin 3. maaliskuuta 2009 tekemää päätöstä lähettää Guinea-Bissahun ministerivaltuuskunta, johon kuuluu ministerejä Nigeriasta, Burkina Fasosta, Kap Verdestä, Gambiasta ja Senegalista sekä ECOWASin komission puheenjohtaja, ja portugalinkielisten maiden yhteisön samana päivänä tekemää vastaavanlaista päätöstä lähettää Guinea-Bissahun Portugalin ulkoasiain- ja yhteistyöministerin johtama poliittinen valtuuskunta, ja että nämä molemmat ovat ottaneet kaikki sidosryhmät mukaan ponnisteluihin palauttaa luottamus poliittisten toimijoiden, turvallisuusjoukkojen ja kansalaisyhteiskunnan välillä sekä palauttaa maa perustuslailliseen normaalitilaan;
11. kiinnittää syvästi huolestuneena huomion uhkaan, jonka niinkin kaukaa kuin Kolumbiasta ja Afganistanista saapuvien huumeiden kauttakulku ja ihmiskauppa aiheuttavat rauhan lujittamiselle Guinea-Bissaussa ja Länsi-Afrikan alueen vakaudelle, ja kehottaa YK:n virastoja ECOWASin asiaa koskevan tuen avulla laatimaan alueellisen toimintasuunnitelman tähän haasteeseen vastaamiseksi;
12. kehottaa YK:n rauhanrakennuskomissiota auttamaan siinä, että avunantajamaiden lupaama apu (sekä taloudellinen että tekninen) virtaa edelleen, eritoten turvallisuusosalalle, hallinnollisiin uudistuksiin sekä huumekaupan torjuntaan;
13. kehottaa neuvostoa ja komissiota jatkamaan neuvonnan ja avun antamista turvallisuusalan uudistuksen tukemiseksi Guinea-Bissaussa ETPP-operaationsa "EU SSR Guinea-Bissau" kautta ja raporttoimaan jo saavutetusta edistymisestä;
14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä Yhdistyneiden Kansakuntien ja Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisön pääsihteereille, Afrikan unionin toimielimille, AKT:n ja EU:n yhteiselle edustajakokoukselle, portugalinkielisten maiden yhteisön sihteeristölle ja Guinea-Bissaun hallitukselle ja parlamentille.